

KS. WOJCIECH PIKOR, *Czytamy Stary Testament. Ćwiczenia do wykładów z biblistyki*, Wydawnictwo JEDNOŚĆ, Kielce 2007, 382 s.

Recenzowana pozycja jest podręcznikiem o szerokich możliwościach zastosowania, na pewno pierwszym tego typu skryptem do ćwiczeń towarzyszących wykładom z zakresu całego Starego Testamentu. Autor zaznacza we *Wstępie*, że jego pozycja „winna służyć pomocą przede wszystkim studentom teologii i wykładowcom egzegezy Starego Testamentu” (s. 12), ale również wszystkim innym, którzy pragną pogłębić lekturę Biblii czy to indywidualnie, czy w jakiejś małej grupie. To z tego powodu kolejne jednostki tego podręcznika omawiają zasadnicze tematy Starego Testamentu oraz reprezentatywne teksty wszystkich jego ksiąg. Kolejne partie Biblii są więc przedmiotem różnego rodzaju analizy według porządku, jaki stanowi kanon, natomiast teksty prorockie są uporządkowane według warstw. W trakcie wciągającej pracy nad tekstem natchnionym uczestnik ćwiczeń prowadzonych według omawianego przez nas podręcznika zapoznaje się z głównymi ideami teologicznymi i uczy się je osadzać w najszerszym tego słowa znaczeniu. Tak na przykład istotny temat, jakim jest autentyczność proroctwa w dziejach narodu wybranego, zostaje ukazany wraz z kryteriami zawartymi w samym Piśmie Świętym oraz tymi, które wypracował Kościół (s. 246–251). W następnej jednostce, jako kontynuacja tematu proroctwa zostaje przedstawiony temat misji prorockiej Chrystusa, w której uczestniczą chrzczeni (s. 252–256).

Do najcenniejszych elementów pionierskiego opracowania ks. Wojciecha Pikora jest prezentacja różnych metod, podejść i sposobów lektury Pisma Świętego, daleko wykraczająca poza te, które wymienia dokument *Interpretacja Biblii w Kościele*. Niektóre z metod zostały przedstawione w sposób niemalże wyczerpujący, choć – z konieczności – w wersji skróconej, jak analiza narracyjna (s. 45–50) czy retoryczna (s. 224–236). Są przywołane także propozycje lektury, które z zasady zostały jedynie zasygnalizowane, zaś korzystający z opracowania „przekierowany” do odpowiednich pozycji, jak to jest w przypadku np. analizy diachronicznej (s. 131–133) czy zastosowania zasad hermeneutyki w ujęciu ks. J. Tischnera (s. 266–271). Autor dostrzega najnowsze propozycje kierowane do biblistów przez ję-

zykoznawców, prezentuje je i prowadzi do krytycznej ich oceny, co szczególnie widać w omówieniu propozycji A. Wierzbickiej odnośnie do wyrażenia dekalogu w języku pojęć uniwersalnych (s. 77–84).

Niezwykłym walorem tego akademickiego opracowania jest jego praktyczność i dobre odniesienie do życia. Student-uczestnik ćwiczeń ma szansę nie tylko „zaliczyć” ćwiczenie, ale także stawać się wierzącym czytelnikiem Biblii. Temu służą nie tylko liczne odniesienia do współczesności i nieodległej przeszłości (s. 313), ale także wskazanie na potrzebę lektury egzystencjalnej Biblii (s. 266–271) i wdrożenie w praktykę *lectio divina* (s. 149–156). Nie można przeoczyć także i tego, że uczestnik ćwiczeń do zajęć ze Starego Testamentu otrzymuje raz po raz propozycję lektury kontekstualnej, typologicznej czy chrześcijańskiej ksiąg Pierwszego Przymierza (s. 95–102; 129–133; 210–215).

Książka ks. W. Pikora urzeka od pierwszego kontaktu, wpraw stonowaną, może nawet nazbyt „szkolną”, ale ciekawą szatą graficzną, następną zaś układem materiału. Autor, choć jest młodym pracownikiem nauki, to jednak musiał zweryfikować już swoje wymagania, bo zakres materiału, który proponuje w kolejnych jednostkach, wydaje się być realistyczny. Korzystający z tego podręcznika z łatwością uchwyci cel, jaki stawia sobie autor i jaki ma być zrealizowany w kolejnej jednostce dydaktycznej. Właściwe wykorzystanie ułatwia określenie celu (celów) oraz załączone teksty, których nie trzeba szukać czy powielać. Niezmiernie cenne jest podanie nie tylko literatury podstawowej, ale także dla bardziej ambitnych studentów (tym można dawać może nawet więcej pozycji). Przy ciekawie przeprowadzonym temacie pustyni w ujęciu Ezechiela (s. 312–316) można by (w kolejnym wydaniu tej pozycji) wykorzystać doskonale napisaną monografię ks. S. Hałasa SCJ, *Pustynia miejscem próby i spotkania z Bogiem. Wybrane zagadnienia biblijnej teologii pustyni* (Kraków 1999). Piszący tę recenzję nie jest pedagogiem ani metodykiem, jednak zapoznanie się z książką ks. W. Pikora sprawia wrażenie, że autor jest także utalentowanym i konsekwentnym, a więc także wciąż uczącym się dydaktykiem.